

ĐỔI MỚI DẠY VÀ HỌC CÁC HỌC PHẦN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÚ YÊN

Đào Văn Phương

Trường Đại học Phú Yên

Email: daovanphuong@pyu.edu.vn

Ngày nhận bài: 12/03/2026; Ngày nhận đăng: 05/05/2026

Tóm tắt

Chuyển đổi số là xu thế tất yếu đang thúc đẩy những thay đổi sâu sắc trong giáo dục đại học, đặt ra yêu cầu cấp thiết về việc đổi mới phương pháp dạy và học các học phần Lý luận chính trị. Bài viết tập trung phân tích thực trạng giảng dạy các học phần này tại Trường Đại học Phú Yên, nhận diện rõ những cơ hội và thách thức nảy sinh trong bối cảnh công nghệ số. Trên cơ sở đó, đề xuất hệ thống các giải pháp đổi mới phương pháp dạy học, xây dựng học liệu số, nâng cao năng lực số cho giảng viên và sinh viên, cũng như đổi mới kiểm tra đánh giá.

Từ khóa: *Chuyển đổi số, đổi mới phương pháp giảng dạy, giáo dục đại học, học liệu số, lý luận chính trị.*

Innovating the teaching and learning of Political Theory Courses in the context of digital transformation at Phu Yen University

Dao Van Phuong

Phu Yen University

Email: daovanphuong@pyu.edu.vn

Received: 12/03/2026; Accepted: 05/05/2026

Abstract

Digital transformation is an inevitable trend driving profound changes in higher education, creating an urgent demand for innovating the teaching and learning methods of Political Theory modules. This article focuses on analyzing the current situations of teaching these modules at Phu Yen University, identifying the opportunities and challenges arising within the digital context. Based on these findings, the author proposes a comprehensive system of solutions to innovate pedagogical methods, develop digital learning materials, enhance digital literacy for both lecturers and students, and reform assessment and evaluation processes.

Keywords: *Digital transformation, teaching method innovation, higher education, digital learning materials, political theory.*

1. Mở đầu

Trường Đại học Phú Yên là cơ sở giáo dục đại học trực thuộc UBND tỉnh Đắk Lắk, chịu sự quản lý nhà nước về giáo dục của Bộ Giáo dục và Đào tạo (BGDDT). Trong xu thế đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo hiện nay, việc nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập các học phần lý luận chính trị (LLCT) tại các trường đại học nói chung và Trường Đại học Phú Yên nói riêng trở thành nhiệm vụ trọng tâm, đóng vai trò then chốt trong việc hình thành thế giới quan và nhân sinh quan cách mạng cho sinh viên.

Thực hiện Công văn số 3056/BGDĐT-GDĐH ngày 19/7/2019 của Bộ GDĐT hướng dẫn thực hiện chương trình, giáo trình các môn LLCT trong hệ thống giáo dục quốc dân từ năm

học 2019-2020, Trường Đại học Phú Yên đã tổ chức giảng dạy các môn: Triết học Mác - Lênin, Kinh tế chính trị Mác - Lênin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và Tư tưởng Hồ Chí Minh với thời lượng dành cho chương trình đào tạo không chuyên. Đặc biệt, cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0 và chuyển đổi số đã tác động sâu sắc đến mọi mặt của đời sống xã hội, giáo dục đại học đã thay đổi sâu sắc phương thức tiếp nhận tri thức của sinh viên thế hệ Gen Z, khiến các phương pháp truyền thống dần bộc lộ hạn chế. Để các học phần LLCT tiếp tục phát huy vai trò chủ đạo trong việc hình thành thế giới quan cách mạng cho sinh viên, việc nghiên cứu và ứng dụng chuyển đổi số tại Trường Đại học Phú Yên, việc hiện thực hóa chuyển đổi số trong các học phần LLCT là chìa khóa để "làm mới" tri thức lý luận. Do đó, nghiên cứu đổi mới dạy và học các học phần LLCT trong bối cảnh chuyển đổi số là yêu cầu cần thiết nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu phát triển giáo dục hiện nay.

2. Nội dung

2.1. Quan điểm, chủ trương và chính sách về chuyển đổi số trong giáo dục

Chuyển đổi số trong giáo dục nói chung và trong dạy học các học phần LLCT nói riêng là quá trình ứng dụng công nghệ số, bao gồm các nền tảng số, công cụ số và tài nguyên số, nhằm đổi mới toàn diện nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức hoạt động dạy học, qua đó nâng cao chất lượng, hiệu quả và khả năng tương tác của quá trình dạy - học. Quá trình này hướng đến xây dựng môi trường giảng dạy hiện đại, thúc đẩy sự chủ động, sáng tạo, tư duy phản biện của sinh viên, đồng thời đáp ứng yêu cầu đào tạo trong bối cảnh phát triển kinh tế số, xã hội số hiện nay.

Việc ứng dụng công nghệ số không chỉ nâng cao hiệu quả giảng dạy mà còn mở rộng khả năng tiếp cận của sinh viên, tạo ra một môi trường học tập tương tác và linh hoạt. Các công cụ như hệ thống quản lý học tập (LMS), video trực tuyến và hội thảo web giúp giảng viên dễ dàng chia sẻ tài liệu, tương tác trực tiếp và theo dõi tiến trình học tập của sinh viên. Nhờ đó, các chương trình đào tạo được cập nhật liên tục những kiến thức mới, bảo đảm nội dung luôn sát với thực tiễn.

Chuyển đổi số còn khuyến khích tư duy sáng tạo của sinh viên thông qua việc áp dụng các phương pháp học tập hiện đại. Qua đó, sinh viên không chỉ nắm bắt kiến thức lý thuyết mà còn phát triển khả năng tư duy phản biện, sáng tạo và ra quyết định một cách độc lập. Sự gia tăng khả năng tương tác và hợp tác giữa sinh viên và giảng viên thông qua các nền tảng trực tuyến cũng giúp tạo nên một không gian trao đổi thông tin hiệu quả.

Chuyển đổi số còn góp phần bảo đảm tính minh bạch và hiệu quả trong giảng dạy thông qua việc giám sát và đánh giá quá trình học tập một cách liên tục và công khai. Điều này tạo điều kiện cho việc điều chỉnh, cải tiến chương trình đào tạo kịp thời, phù hợp với sự thay đổi của môi trường kinh tế - xã hội và yêu cầu phát triển của đất nước.

Trong dạy và học các học phần LLCT, chuyển đổi số là yếu tố then chốt để nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu của kỷ nguyên mới. Việc ứng dụng công nghệ thông tin, mạng xã hội và các nền tảng trực tuyến không chỉ giúp giảng viên truyền đạt kiến thức một cách linh hoạt, sáng tạo mà còn tạo ra môi trường học tập tương tác, khuyến khích học viên chủ động trao đổi và phản biện. Các công cụ như hệ thống quản lý học tập (LMS), hội thảo trực tuyến và video giảng dạy cho phép cập nhật nội dung nhanh chóng, từ đó sinh viên nắm bắt kịp thời các kiến thức tiên tiến. Bên cạnh đó, chuyển đổi số giúp thu thập, phân tích và đánh giá tiến trình học tập một cách minh bạch, hỗ trợ việc điều chỉnh chương trình đào tạo để phù hợp với thực tiễn. Qua đó, sinh viên sau đào tạo không chỉ được trang bị kiến thức lý thuyết vững chắc mà còn có khả năng áp dụng chúng vào công tác lãnh đạo, quản lý, giải quyết

các vấn đề phức tạp trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Điều này được biểu hiện qua những đặc điểm sau:

Thứ nhất, chuyển đổi số để tích hợp, tìm kiếm thông tin, góp phần bổ sung phát triển sáng tạo lý luận.

Thứ hai, chuyển đổi số góp phần thay đổi căn bản phương pháp dạy học các học phần LLCT.

Thứ ba, chuyển đổi số góp phần làm thay đổi căn bản năng lực của giảng viên trong dạy học các học phần LLCT.

Chuyển đổi số trong giáo dục nói chung và dạy học các học phần LLCT nói riêng nhận được sự quan tâm, chỉ đạo sâu sát từ Trung ương đến địa phương. Đảng và Chính phủ đã ban hành nhiều chủ trương, chính sách tạo nền tảng pháp lý cho chuyển đổi số. Bộ Chính trị khóa XII ban hành Nghị quyết số 52-NQ/TW ngày 27-9-2019 định hướng chủ động tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nhấn mạnh yêu cầu chuyển đổi số một cách toàn diện. Tiếp đó, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định 749/QĐ-TTg ngày 3-6-2020 phê duyệt Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030, xác định giáo dục là lĩnh vực được ưu tiên chuyển đổi số thứ hai, chỉ sau y tế.

Năm 2024, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22-12-2024 về đột phá phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia, mở đường cho những sáng kiến như phong trào “Bình dân học vụ số” - một chương trình quốc gia phổ cập kiến thức, kỹ năng số cho toàn dân, được phát động vào cuối tháng 3-2025 với sự tham gia của Thủ tướng Chính phủ.

2.2. Tổ chức thực hiện chương trình học tập và chuyển đổi số trong dạy và học các học phần LLCT ở Trường Đại học Phú Yên

2.2.1. Tổ chức thực hiện chương trình học tập các học phần LLCT

Việc dạy học các học phần LLCT ở Trường Đại học Phú Yên trong thời gian qua:

Thứ nhất, Chương trình giảng dạy và việc dạy học các học phần LLCT được đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý trực tiếp và rất sát sao bởi Ban Bí thư Trung ương Đảng, Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương, Bộ GDĐT. Nội dung, thời lượng các môn LLCT có chương trình, giáo trình chung, thống nhất trong toàn quốc.

Thứ hai, Nhà trường triển khai thực hiện giảng dạy các học phần LLCT theo Thông báo số 363-TB/BTGTW ngày 31 tháng 5 năm 2019 của Ban Tuyên giáo Trung ương, Quyết định số 4891/QĐ-BGDĐT ngày 23 tháng 12 năm 2019 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về chương trình và giáo trình mới (từ năm học 2021-2022 chính thức sử dụng giáo trình mới) bởi các Hội đồng chuyên môn do Ban Tuyên giáo Trung ương và Bộ GDĐT biên soạn. Nội dung chương trình, thời lượng, giáo trình các học phần LLCT được đánh giá không chỉ đáp ứng đúng yêu cầu mà còn đảm bảo tính khoa học, tính thời sự, tính hợp lý.

Thứ ba, đội ngũ giảng viên thực hiện dạy học các học phần LLCT đều là những GV được đào tạo chuyên sâu trong nhiều năm trước đây. Đội ngũ giảng viên đáp ứng đúng yêu cầu của chương trình mới: “giảng viên được đào tạo chuyên ngành nào, giảng dạy môn học đó”, mặt khác được giảng dạy đúng chuyên môn đào tạo sẽ tạo tâm lý thoải mái, hứng khởi cho ngũ giảng viên cũng như đảm bảo tính khoa học, tính chuyên sâu trong quá trình thực hiện nhiệm vụ giảng dạy.

Thứ tư, luôn được sự quan tâm, chỉ đạo sâu sát của Đảng ủy, tập thể lãnh đạo Trường trong việc chỉ đạo Bộ môn LLCT triển khai thực hiện chương trình theo đúng quy định; trong nhiều năm, nhờ có chính sách đào tạo, bồi dưỡng tốt, Trường Đại học Phú Yên có đội ngũ giảng viên dạy học các học phần LLCT chất lượng tương đối cao với 03 tiến sĩ, 04 thạc sĩ.

Thứ năm, đội ngũ giảng viên giảng dạy luôn nhận đúng và đầy đủ rằng, việc dạy học các học phần LLCT không chỉ là một nhiệm vụ mà còn là yêu cầu có tính trọng trách đó là góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; hàng năm, đội ngũ giảng viên LLCT của Nhà trường được tham gia bồi dưỡng, tập huấn về cập nhật kiến thức, đổi mới phương pháp giảng dạy các học phần LLCT; do vậy, quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đã được đội ngũ giảng viên cập nhật, bổ sung, phát triển; đặc biệt là những thông tin quan trọng và chính thống về tình hình thời sự ở địa phương, trong tỉnh, trong nước và thế giới; góp phần làm cho bài giảng các học phần LLCT thêm sinh động, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Thứ sáu, trong những năm gần đây, cơ sở vật chất của Trường Đại học Phú Yên được cải thiện và nâng cấp hệ thống thiết bị phục vụ công tác nghiên cứu và giảng dạy, đã góp phần tạo điều kiện thuận lợi cho đội ngũ giảng viên của Bộ môn LLCT thực hiện tốt các nhiệm vụ được giao.

Kết quả các giảng viên đã hoàn thành tốt việc dạy học các học phần Triết học Mác - Lênin, Kinh tế chính trị Mác - Lênin, Lịch sử Đảng cộng sản Việt Nam, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Tư tưởng Hồ Chí Minh. Quan sát và khảo sát ý kiến của giảng viên, sinh viên cho thấy các bên đều có tâm lý hứng khởi trong việc giảng dạy và học tập các học phần LLCT. Tính hiệu quả cũng được thể hiện ở kết quả học tập của sinh viên và có sự cải thiện rõ rệt về nhận thức của sinh viên trong những năm học gần đây.

Bảng 1. Kết quả điểm thi kết thúc học phần năm học 2024-2025

HỌC PHẦN	TỔNG SV	ĐIỂM 0 - 3.9		ĐIỂM 4 - 5.4		ĐIỂM 5.5 - 6.9		ĐIỂM 7 - 8.4		ĐIỂM 8.5 - 10	
		SL	(%)	SL	(%)	SL	(%)	SL	(%)	SL	(%)
		Triết học Mác-Lênin	473	54	11.4	134	28.3	15	3.2	97	20.5
Kinh tế chính trị Mác-Lênin	458	47	10.3	45.0	9.8	53	11.6	99	21.6	214	46.7
Chủ nghĩa xã hội khoa học	346	11	3.2	59	17.1	69	19.9	86	24.9	121	35.0
Lịch sử Đảng cộng sản Việt Nam	343	33	9.6	27	7.9	58	16.9	131	38.2	94	27.4
Tư tưởng Hồ Chí Minh	285	58	20.4	39	13.7	71	24.9	106	37.2	11	3.9

Nguồn: Phòng QLCL – TT và CTSV

2.2.2. Những thuận lợi khi thực hiện chuyển đổi số trong dạy và học các học phần LLCT ở trường Đại học Phú Yên

Thứ nhất, về việc ứng dụng hệ thống quản lý học tập và dạy học trực tuyến tại trường Đại học Phú Yên

Trong những năm gần đây, trường Đại học Phú Yên đã tích cực triển khai hình thức đào tạo trực tuyến nhằm thích ứng với xu thế chuyển đổi số và yêu cầu thực tiễn. Đặc biệt trong thời gian dịch Covid-19, Đại học Phú Yên tổ chức giảng dạy và quản lý đào tạo theo hình thức trực tuyến từ giữa năm 2021. Hầu hết các hệ đào tạo từ năm học 2021-2022 nhanh chóng chuyển từ lớp học tập trung sang dạy học qua mạng Internet bằng các công cụ như Microsoft Teams, Zoom... Sự chủ động này giúp nhà trường bảo đảm nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng trong

điều kiện phòng chống dịch. Việc dạy - học trực tuyến bước đầu mang lại kết quả tích cực. Điều này tạo tiền đề cho mô hình lớp học mở, linh hoạt về không gian và thời gian, cho phép học viên tiếp cận bài giảng “mọi lúc, mọi nơi” đúng nghĩa.

Thứ hai, mức độ đầu tư hạ tầng công nghệ phục vụ chuyển đổi số.

Trường Đại học Phú Yên quan tâm hiện đại hóa cơ sở hạ tầng công nghệ. Hầu hết đều trang bị mạng Internet, cải tiến trang thông tin điện tử và xây dựng các phòng học, phòng họp trực tuyến với thiết bị hiện đại, sử dụng phần mềm Microsoft Teams bản quyền. Nhà trường nâng cấp phòng họp trực tuyến từ cuối 2021, đồng thời triển khai loạt dự án: nâng cấp công nghệ thông tin điện tử, tập huấn giảng dạy e-learning, áp dụng chữ ký số cho văn bản, phần mềm kế toán tài chính và hệ thống quản lý văn bản VNPT-iOffice liên thông. Nhà trường phối hợp VNPT Phú Yên cài đặt phần mềm quản lý cán bộ; trao đổi văn bản trên môi trường số.

Đến nay, phần lớn các phòng học của trường đã có phòng máy chiếu, màn hình tivi tương tác phục vụ giảng dạy. Đặc biệt, Nhà trường vừa triển Kế hoạch về xây dựng học liệu số và triển khai dạy học trực tuyến giai đoạn 2026-2027. Những bước đi này cho thấy hạ tầng số trong nhà trường đang dần được hoàn thiện, tạo nền móng vững chắc cho việc triển khai các hoạt động dạy – học, quản lý trên môi trường số.

Thứ ba, ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) và dữ liệu lớn (Big Data) trong giảng dạy lý luận chính trị

Trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, sự phát triển mạnh mẽ của trí tuệ nhân tạo, Internet vạn vật, dữ liệu lớn, điện toán đám mây... đang tác động sâu sắc tới giáo dục và đào tạo. Hiện nay, việc ứng dụng Big Data chủ yếu tập trung vào xây dựng cơ sở dữ liệu số phục vụ quản lý và học tập. Nhà trường đã đề ra mục tiêu phát triển hệ thống quản trị học viện thông minh, số hóa dữ liệu nội bộ và liên kết khai thác dữ liệu bên ngoài nhằm hình thành nguồn dữ liệu lớn phục vụ đào tạo, nghiên cứu các học phần LLCT. Các giải pháp đang được triển khai gồm: số hóa giáo trình, tài liệu; xây dựng ngân hàng đề thi, câu hỏi trực tuyến; ứng dụng phần mềm phân tích dữ liệu học tập của sinh viên để cá thể hóa việc học. Đây là cơ sở để từng bước ứng dụng phân tích dữ liệu lớn hỗ trợ đánh giá quá trình học, cải tiến chương trình và phương pháp giảng dạy các học phần LLCT.

Về trí tuệ nhân tạo, các công cụ AI thế hệ mới như ChatGPT đã bắt đầu được giảng viên và sinh viên quan tâm sử dụng trong dạy và học các học phần LLCT. Thực tế cho thấy AI có thể trở thành công cụ hỗ trợ hữu ích: ví dụ, ChatGPT giúp giảng viên tóm tắt nội dung bài giảng, giải thích khái niệm, cung cấp nhanh tư liệu, hình ảnh minh họa sinh động cho các sự kiện lịch sử. Tuy nhiên, việc sử dụng AI trong dạy học các học phần LLCT mới ở giai đoạn đầu và còn nhiều thách thức, sử dụng ChatGPT cần kiểm soát chặt chẽ để tránh lệ thuộc, vì giảng dạy các học phần LLCT đòi hỏi gắn lý luận với thực tiễn, điều mà công cụ AI khó bảo đảm nếu thiếu định hướng của người giảng viên. Nhìn chung, giảng viên và sinh viên nhà trường đã đã ý thức về tiềm năng của AI, Big Data và đang từng bước thử nghiệm áp dụng - từ xây dựng kho dữ liệu điện tử đến tận dụng AI như một trợ lý ảo - nhằm đổi mới phương pháp dạy và học các học phần LLCT cho phù hợp kỷ nguyên số.

Thứ tư, trình độ ứng dụng công nghệ thông tin của đội ngũ giảng viên ngày càng được nâng cao thông qua quá trình chuyển đổi số

Hầu hết giảng viên đều chủ động tích hợp công nghệ vào công tác chuyên môn. Hiện nay, 100% giảng viên đã soạn giáo án điện tử thay cho giáo án giấy truyền thống. Nhiều giảng viên đã khai thác hiệu quả kho tài nguyên trực tuyến (video, hình ảnh tư liệu, liên kết website, YouTube...) phục vụ bài giảng thêm sinh động, trực quan. Kỹ năng sử dụng phần mềm dạy học trực tuyến cũng được tăng cường. Qua các đợt tập huấn, giảng viên (kể cả giảng viên kiêm

chức) đã làm chủ tốt các công cụ kỹ thuật số trong giảng dạy trực tuyến và có thể vận dụng linh hoạt phương pháp dạy học kết hợp công nghệ ở mức độ khá hoặc tốt.

Đội ngũ giảng viên tích cực tham gia các khóa đào tạo nâng cao kỹ năng sư phạm số. Một số giảng viên đã tiến hành nghiên cứu khoa học về chuyển đổi số trong giáo dục, biên soạn bài giảng e-learning và chia sẻ kinh nghiệm áp dụng công nghệ thông tin trong chuyên môn. Nhờ những nỗ lực này, đại đa số giảng viên tự tin với công nghệ và coi đó là công cụ thiết yếu để nâng cao chất lượng bài giảng. Về tổng thể, đội ngũ giảng viên giảng dạy các học phần LLCT đã chuyển biến tích cực về kỹ năng công nghệ thông tin, sẵn sàng tiếp thu và ứng dụng những thành tựu của chuyển đổi số vào công tác giảng dạy, nghiên cứu. Như vậy, công tác chuyển đổi số tại Trường Đại học Phú Yên đã có định hướng rõ ràng và được quan tâm về nguồn lực.

2.2.3. Những khó khăn, thách thức khi thực hiện chuyển đổi số dạy và học các học phần LLCT ở trường Đại học Phú Yên

- Nhận thức và tư duy nhận thức của đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên về việc chuyển đổi số còn có phần bất cập; Có sự khác biệt giữa ứng dụng CNTT và chuyển đổi số; Còn thiếu sự hướng dẫn về chiến lược chuyển đổi số, chưa nắm được quy trình, mô hình, cách thức chuyển đổi số; Nhiều giảng viên lớn tuổi còn hạn chế về kiến thức tin học, kỹ năng sử dụng các phần mềm; tâm lý ngại đổi mới, xu hướng “dạy lý thuyết” nhiều hơn “dạy thực hành”.

- Với các hình thức B-learning, E-learning hay OMO có nhiều ưu điểm khi thực hiện số hóa dạy và học các học phần LLCT như: tiết kiệm không gian lớp học thực, mở rộng không gian lớp học trên nền tảng số, cho phép nhiều người học tham gia; Việc nâng cấp các trang thiết bị cho chuyển đổi số ở nhà trường là rất cần thiết. Tuy nhiên, vẫn còn bộc lộ những bất cập như: khi số hóa các slide bài giảng học phần LLCT, mỗi video clip chỉ có 15 phút/1 bài giảng học liệu số chưa đảm bảo truyền tải hết nội dung.

- Việc lấy ý kiến khảo sát từ phía người học về chuyển đổi số với các tiêu chí: chất lượng, nội dung, phương pháp, kỹ năng, tính sư phạm của người giảng viên cũng cho thấy kết quả trong dạy và học các học phần LLCT trên nền tảng số đạt mục tiêu đề ra, nhưng làm chưa đều và chưa thống nhất, có phần chưa khách quan, sinh viên hay nghi học hoặc bị điểm kém thường nhận xét mang tính tiêu cực, chủ quan.

- Cơ sở vật chất, hạ tầng mạng, trang thiết bị như: máy tính, màn hình led cỡ lớn, camera, máy in, máy quét, hệ thống âm thanh, đường truyền, dịch vụ Internet ... còn chưa đồng bộ, nhà trường chưa thể đáp ứng đầy đủ nền tảng cho chuyển đổi số.

- Cơ sở dữ liệu của nhà trường đang quản lý trên một số phần mềm, hệ thống khác nhau, chưa có cơ sở dữ liệu dùng chung, thiếu tính kết nối giữa các hệ thống thông tin của từng đơn vị là thách thức cho chuyển đổi số. Trong đó, “con người số” là trung tâm, nền tảng của chuyển đổi số, hoạt động của nhà trường chưa kết nối dữ liệu của các hệ thống quản lý với nhau từ nhập học - quá trình học tập - tốt nghiệp/sau tốt nghiệp. Cơ sở dữ liệu dùng chung - trực xương sống của chuyển đổi số, tích hợp AI, dữ liệu số lớn Big data, IoT vào quá trình vận hành còn nhiều lúng túng.

- Chưa có sự kiểm soát chặt chẽ và toàn diện về học liệu số, nhiều học liệu số tràn lan trên không gian mạng, thiếu tính xác thực về chất lượng, nội dung.

2.3. Đề xuất một số giải pháp để thúc đẩy chuyển đổi số trong dạy và học các học phần LLCT ở Trường Đại học Phú Yên hiện nay

Chuyển đổi số không phải là công việc dễ dàng. Vì vậy, để thực hiện thành công nhiệm vụ chuyển đổi số, trong việc dạy và học các học phần LLCT ở Trường Đại học Phú Yên cần có một số giải pháp đồng bộ như sau:

Một là, Nâng cao nhận thức về chuyển đổi số

Việc nâng cao nhận thức về chuyển đổi số trong dạy và học các học phần LLCT tại Trường Đại học Phú Yên không chỉ là yêu cầu cấp thiết để bắt kịp xu hướng công nghệ mà còn là giải pháp then chốt để khơi gợi hứng thú, xóa bỏ định kiến "khô, khó, khổ" của sinh viên đối với các môn học này. Trước hết là chuyển đổi về nhận thức từ cấp quản lý đến giảng viên, không đơn thuần là việc sử dụng PowerPoint hay trình chiếu video, mà là thay đổi phương thức truyền thụ tri thức. Chuyển đổi số trong giảng dạy LLCT tại Trường Đại học Phú Yên là một hành trình dài hơi, khi công nghệ được vận dụng đúng cách, nó sẽ trở thành "cánh tay nối dài" giúp các giá trị tư tưởng, lý luận thấm sâu vào tư duy của sinh viên một cách tự nhiên và hiệu quả nhất bởi đặc thù của các học phần LLCT là tính tư tưởng và lý luận cao. Do đó, hình thức truyền tải cần được "làm mới" để dễ hấp thụ hơn. Bên cạnh việc nâng cao nhận thức về chuyển đổi số trong dạy, nhà trường cần khuyến khích giảng viên LLCT mạnh dạn thử nghiệm các nền tảng công nghệ mới, giảm bớt áp lực về "lỗi kỹ thuật" trong giai đoạn đầu, tổ chức các lớp tập huấn chuyên sâu về khai thác tài nguyên số, sử dụng phần mềm quản lý học tập (LMS) và các công cụ tương tác trực tuyến. Nhận thức được chuyển đổi số có vai trò quan trọng là đảm bảo nguồn nhân lực số chất lượng cao tại Trường Đại học Phú Yên đã ban hành Kế hoạch số 10/KH-ĐHPY ngày 30 tháng 01 năm 2026 về xây dựng học liệu số và triển khai dạy học trực tuyến giai đoạn 2026-2027.

Hai là, Xây dựng mô hình chuyển đổi số cho dạy và học LLCT

Nhà trường cần xây dựng chiến lược chuyển đổi số trong giảng dạy LLCT, tập trung vào các nội dung chính như: số hóa thông tin quản lý về giảng viên, sinh viên, bồi dưỡng LLCT và chuyển đổi số trong dạy, học, kiểm tra, đánh giá, nghiên cứu khoa học: số hóa học liệu - giáo trình điện tử, bài giảng điện tử, ngân hàng câu hỏi trắc nghiệm, thư viện số, hệ thống hội thảo trực tuyến. Trong đó, thành tố quan trọng có tính quyết định là sự đổi mới chương trình, nội dung, phương pháp giảng dạy, học tập LLCT cho phù hợp với bối cảnh mới. Đề cao phương pháp số hóa, sơ đồ hóa, mô hình hóa kiến thức, rút ra giá trị có tính ứng dụng cao trong đời sống xã hội. Triển khai mô hình quản lý linh hoạt, thông minh và tự động vào dạy và học các học phần LLCT, nhấn mạnh tính ứng dụng vào thực tiễn; đẩy mạnh quá trình mã hóa, số hóa toàn bộ cơ sở dữ liệu dùng chung phục vụ học tập, giảng dạy và nghiên cứu khoa học, nhất là hệ thống giáo trình, tài liệu, sách tham khảo, chuyên khảo, bài giảng, ngân hàng đề thi, đáp án; các đề tài, sáng kiến khoa học trong các kho quản lý dữ liệu... Xây dựng và hoàn thiện cơ sở dữ liệu dùng chung đồng bộ: bổ sung đầy đủ dữ liệu về cán bộ, giảng viên, bổ sung chức năng ứng dụng cho giảng viên và sinh viên, bổ sung tính năng hỗ trợ AI, bổ sung các tiện ích và tính năng mới, bổ sung các app trên Mobiles với mật khẩu tương thích, sao cho dễ sử dụng đối với người dùng và bảo mật an toàn thông tin. Tiếp tục đầu tư, xây dựng kết cấu hạ tầng số, hoàn thiện hệ thống kết cấu hạ tầng dạy - học và nghiên cứu khoa học đồng bộ, điều hành tác nghiệp hiện đại, hoạt động trực tiếp và trực tuyến (OMO), tăng cường hội thảo, chia sẻ kinh nghiệm dạy và học LLCT.

Bảng 2. Mô hình tổ chức hoạt động ngoại khóa số

Hình thức	Nội dung chi tiết	Công cụ hỗ trợ
Cuộc thi "Check-in Lịch sử"	Sinh viên đến các di tích lịch sử tại xã, phường phía Đông tỉnh Đăk Lăk, quay clip ngắn (Tiktok/Reels) thuyết minh về ý nghĩa lịch sử của địa danh đó gắn với bài học.	Smartphone, CapCut, Facebook
Tọa đàm trực tuyến	Mời các báo cáo viên, chuyên gia từ Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy Đăk Lăk trò chuyện về tình hình thời sự	Zoom, Microsoft Teams

	địa phương.		
Bản đồ số Lý luận	Xây dựng bản đồ tương tác các địa chỉ đồ tại Đăk Lăk tích hợp vào trang web của Khoa Khoa học Xã hội và Nhân văn.	Google Maps API, StoryMaps	

Nguồn: Tác giả xây dựng mô hình

Ba là, Đổi mới phương pháp giảng dạy và đánh giá

- Chuyển đổi từ mô hình giảng dạy một chiều sang mô hình lấy người học làm trung tâm thông qua công nghệ.

Mô hình lớp học đảo ngược (Flipped Classroom): Sinh viên tự nghiên cứu lý thuyết qua hệ thống LMS trước khi đến lớp. Thời gian trên lớp dành cho việc thảo luận, giải đáp thắc mắc và phân tích các vấn đề thời sự dưới góc độ lý luận.

Trò chơi hóa học tập (Gamification): Sử dụng các ứng dụng như Quizizz, Kahoot hoặc xây dựng các cuộc thi trực tuyến về tìm hiểu Lịch sử Đảng, Tư tưởng Hồ Chí Minh để tạo môi trường học tập sôi nổi, cạnh tranh lành mạnh. Đa dạng hóa hình thức kiểm tra: Bên cạnh bài thi viết truyền thống, có thể thay thế bằng các dự án nhóm như làm video ngắn, thiết kế nội dung tuyên truyền trên mạng xã hội về chủ đề chính trị - xã hội.

Diễn đàn thảo luận trực tuyến: Tạo không gian cho sinh viên bày tỏ quan điểm về các vấn đề thời sự dưới góc độ lý luận, giúp giảng viên nắm bắt tâm tư, định hướng kịp thời.

- Hiện đại hóa công tác kiểm tra, đánh giá. Đối với ngân hàng câu hỏi trắc nghiệm trực tuyến, xây dựng hệ thống tự động xáo trộn đề, chấm điểm và trả kết quả ngay lập tức; sử dụng dữ liệu từ hệ thống LMS để theo dõi mức độ chuyên cần, thời gian đọc tài liệu và sự đóng góp của sinh viên trong các cuộc thảo luận số để đánh giá quá trình học tập; Áp dụng các phần mềm kiểm tra đạo văn hoặc giám sát thi trực tuyến để đảm bảo tính công bằng nhằm chống gian lận bằng AI.

Bốn là, Nâng cao năng lực số cho đội ngũ giảng viên giảng dạy LLCT

Tổ chức các lớp tập huấn chuyên sâu về kỹ năng biên tập video, thiết kế bài giảng E-learning và quản lý lớp học ảo; Khuyến khích giảng viên chủ động khai thác các nền tảng mạng xã hội (Facebook, TikTok, Zalo) như một kênh tương tác phụ để định hướng tư tưởng và giải đáp nhanh cho sinh viên.

Mỗi giảng viên giảng dạy các học phần LLCT sử dụng các ứng dụng CNTT... với đầy đủ kiến thức về chuyển đổi số, kỹ năng về an toàn thông tin, khai thác, sử dụng hiệu quả các ứng dụng phục vụ công việc dạy - học cũng như văn hóa ứng xử, xử lý tình huống trên không gian số; có khả năng sử dụng các phần mềm ứng dụng trong các hoạt động dạy và học theo tiêu chuẩn của từng chức danh, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số.

Giảng viên tích cực thay đổi phương pháp giảng dạy từ truyền thụ kiến thức một chiều, bị động sang áp dụng phương pháp giảng dạy hiện đại, lấy người học làm trung tâm nhằm phát huy tính tự học, tự nghiên cứu của học viên, chuyển từ trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học. Đồng thời, giảng viên cần linh hoạt, sáng tạo trong xây dựng bài giảng hấp dẫn, mang tính thực tiễn của cuộc sống, tạo hứng thú cho người học, bảo đảm sự tương tác giữa giảng viên và sinh viên. Giảng viên cần được trao quyền chủ động thiết kế bài giảng các học phần LLCT sao cho phù hợp với trình độ nhận thức của sinh viên, người học.

Năm là, Xây dựng diễn đàn số "Sinh viên Đại học Phú Yên với Lý luận và Thực tiễn"

Tạo lập các nhóm chuyên môn trên nền tảng mạng xã hội (Facebook, Zalo) hoặc chuyên mục trên LMS của nhà trường qua đó nhằm phản bác các quan điểm sai trái: Giảng viên hướng dẫn sinh viên nhận diện các thông tin xuyên tạc về tình hình tôn giáo, dân tộc hoặc các dự án

kinh tế trọng điểm của tỉnh trên không gian mạng đồng thời lan tỏa giá trị tích cực như: Khuyến khích sinh viên viết bài, thực hiện Podcast về "Gương sáng đảng viên trẻ" hoặc "Những thanh niên khởi nghiệp tiêu biểu tại Đăk Lăk"...

3. Kết luận

Đổi mới dạy và học các học phần LLCT theo định hướng khoa học, thực tiễn, sáng tạo và hiện đại là một đòi hỏi tất yếu khách quan trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay. Việc đổi mới này không chỉ mang ý nghĩa giáo dục đơn thuần mà còn phản ánh trách nhiệm lịch sử, là nhiệm vụ quan trọng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục lý luận, góp phần hình thành bản lĩnh chính trị, lý tưởng xã hội chủ nghĩa và năng lực tư duy khoa học cho sinh viên Trường Đại học Phú Yên. Để làm được điều đó, cần có sự phối hợp đồng bộ giữa nhà trường, khoa chuyên môn, giảng viên và chính sinh viên. Với quyết tâm đổi mới, chuyển đổi số trong công tác giảng dạy các học phần LLCT của nhà trường sẽ ngày càng chất lượng, thiết thực và hiệu quả, đóng góp tích cực vào sự phát triển của Trường Đại học Phú Yên □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Chính trị (2024), *Kết luận số 91-KL/TW, ngày 12/8/2024 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 4/11/2023 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021). *Chương trình các môn Lý luận chính trị trình độ đại học*.
- Lại Quốc Khánh (2024). *Cần đổi mới trong việc giảng dạy các học phần lý luận chính trị*, Đại học KHXX&NV, ĐHQG Hà Nội.
- Trường Đại học Phú Yên, *Kế hoạch số 10/KH-ĐHPY ngày 30 tháng 01 năm 2026 về xây dựng học liệu số và triển khai dạy học trực tuyến giai đoạn 2026-2027*.